

eerste
christelijk
lyceum

Dyscalculiebeleid ECL

Inhoudsopgave

1.	Uitgangspunten en doelgroep van dyscalculiebeleid.....	3
1.1	Uitgangspunten.....	3
1.2	Doelgroep.....	3
2.	Leerlingen.....	3
2.1	leerlingen die al een dyscalculieverklaring hebben.....	3
2.2	Leerlingen met een vermoeden van dyscalculie.....	4
3.	Faciliteiten.....	4
3.1	Algemene faciliteiten tijdens lessen en/of toetsen.....	4
3.2	Algemene faciliteiten tijdens schoolexamens en centrale examens.....	4
3.3	Persoonlijke begeleiding.....	5
	Bronnen.....	6
	Handige websites.....	6
	Bijlage 1.....	7

Opgesteld onder verantwoordelijkheid van Jeremy Tuijn, docent wiskunde en dyscalculiecoördinator
(contact: dyscalculie@ecl.nl)

1. Uitgangspunten en doelgroep van dyscalculiebeleid

In dit document wordt aangegeven van welke ondersteuningsmogelijkheden leerlingen met dyscalculie op het ECL gebruik van kunnen maken tijdens de lessen, toetsen en examens. Dit dyscalculieprotocol is gebaseerd op het *Protocol Dyscalculie Diagnostiek voor Gedragsdeskundigen en rekenprofessionals* (van Luit & Mönch, 2023).

Het ECL gaat uit van de volgende definitie: Dyscalculie is een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen met het leren en vlot en/of accuraat oproepen en toepassen van reken- en wiskundekennis (Ruijsenaars, van Luit, van Lieshout, & Kroesbergen, 2021)

1.1 Uitgangspunten

Bij het ECL stellen wij de leerling centraal en bieden wij de ondersteuning die nodig is. In samenwerking met de leerling en, indien gewenst, de ouders, kijken we wat de leerling nodig heeft om optimaal om te gaan met diens beperking. Hierbij wordt bekeken welke begeleiding en faciliteiten het ECL kan bieden. Naast dat alle docenten ervoor zorgen dat de leerlingen met dyscalculie zo goed mogelijk worden ondersteund, vinden wij het belangrijk dat de leerling verantwoordelijkheid neemt voor het eigen leerproces.

1.2 Doelgroep

Op het ECL wordt een leerling als dyscalculistisch beschouwd wanneer die een officiële dyscalculieverklaring heeft. Alleen een diagnosticus die aan onderstaande eisen/voorwaarden voldoet, mag een dyscalculieverklaring verlenen (Groenestijn, van Dijken, & Janson, 2012):

- De diagnosticus heeft een BIG-registratie als GZ-psycholoog, een NIP-registratie als Kinder- en Jeugd-psycholoog of een NVO-registratie als Orthopedagoog-Generalist
- De diagnosticus is bovendien gespecialiseerd op het gebied van rekenen (Master Special Educational Needs (SEN) met specialisatie rekenen en rekenproblemen) of werkt bij het psychodiagnostisch onderzoek samen met een rekenspecialist
- De diagnosticus werkt volgens de professionele standaarden en richtlijnen van zijn eigen beroepsvereniging en volgt de procedure voor handelingsgerichte diagnostiek zoals bijvoorbeeld beschreven door Pameijer en Van Beukering (2004)

2. Leerlingen

2.1 leerlingen die al een dyscalculieverklaring hebben

Leerlingen die bij de aanmelding voor het ECL al een dyscalculieverklaring hebben, dienen deze samen met het aanmeldformulier (gescand) in te leveren. De verklaring wordt gedurende de schoolloopbaan bewaard in het leerlingadministratiedossier, ook wel Magister genoemd. Deze leerlingen ontvangen bij de start van hun schoolloopbaan aan het ECL van de dyscalculiecoördinator een dyscalculiepas, die geldig blijft gedurende hun hele schoolloopbaan.

2.2 Leerlingen met een vermoeden van dyscalculie

Wanneer mentoren of vakdocenten vermoeden dat een leerling mogelijk dyscalculie heeft, kunnen zij dit bespreken met de dyscalculiecoördinator. De coördinator kan vervolgens een screening afnemen, waaruit een vermoeden van dyscalculie kan blijken. Op basis van de screening kan een advies aan de ouders en/of verzorgers gegeven worden om verder onderzoek te laten uitvoeren. Als de ouders en/of verzorgers besluiten de leerling te laten testen op dyscalculie, zijn de kosten voor hen. De school speelt hierin geen rol.

3. Faciliteiten

3.1 Algemene faciliteiten tijdens lessen en/of toetsen

Leerlingen met een geldige dyscalculieverklaring ontvangen een dyscalculiepas en hebben recht op de volgende faciliteiten bij de bètavakken*, economie en bedrijfseconomie:

- Gebruik van een rekenmachine
- Gebruik van een rekenkaart
De rekenkaart is slechts een opstapje dat de leerling ondersteunt in het nadenken over verhoudingen, eenheden, afstanden etc.. De rekenkaart bevat geen formules, uitwerkingen of voorbeelden en mag ook op andere punten geen afbreuk doen aan de te toetsen exameneisen (Examenblad, 2024)
- 20% meer afdametijd bij toetsing

3.2 Algemene faciliteiten tijdens schoolexamens en centrale examens

Voor het examen hanteren wij de wetgeving zoals geformuleerd in het Eindexamen-besluit VO.

Voor de schoolexamens (SE) en het centraal examen (CE) van de bètavakken*, economie en bedrijfseconomie biedt de school de volgende ondersteuningsmogelijkheden aan, die zowel afzonderlijk als in combinatie kunnen worden gebruikt:

- Gebruik van de rekenkaart volgens de lay-out, zoals aangeleverd door de directie Voortgezet Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Zie bijlage 1 voor een voorbeeld. De meest recente versie van de rekenkaart is te vinden op [Examenblad.nl](https://examenblad.nl) onder het kopje 'Rekenkaart'
- Tijdsverlenging van 20 minuten bij een SE
- Tijdsverlenging van 30 minuten bij een CE

**Onder de bètavakken vallen: biologie, natuurkunde, NLT, rekenen, scheikunde, science, wiskunde*

3.3 Persoonlijke begeleiding

Bij leerlingen met een dyscalculieverklaring staat in het eerste jaar persoonlijke begeleiding centraal. Om tegemoet te komen aan hun specifieke behoeften, worden de STICORDI-maatregelen toegepast (van Oostendrop & Milikowski, 2022):

- **STImuleren:** Het aanmoedigen van leerlingen en hun sterke kanten benadrukken
- **COmpenseren:** Het inzetten van hulpmiddelen om de negatieve gevolgen van leerproblemen te verminderen, zoals een rekenmachine, stappenplannen of een rekenkaart. Ook het geven van extra tijd voor het maken van oefeningen of toetsen valt daaronder
- **Remediëren:** Het bieden van individuele hulp en het aanleren van strategieën die het leren verbeteren
- **DIspenseren:** Het wegstrepen van bepaalde onderdelen van het leerprogramma en waar mogelijk vervangen door iets gelijkwaardigs

Door deze maatregelen te combineren, streven wij ernaar dat de leerling zich zelfverzekerd en ondersteund voelt binnen ons onderwijs. Ons uiteindelijke doel is dat de leerling leert zelfstandig om te gaan met dyscalculie en zo optimaal mogelijk kan functioneren in de lespraktijk. Waar nodig verwijzen wij voor extra ondersteuning naar externe instanties, zoals Remedial Teaching.

Bronnen

Examenblad. (2024, Augustus 1). Opgehaald van Examenblad.nl:

<https://www.examenblad.nl/2025/onderwerpen/rekenkaart-centrale-examens>

Groenestijn, M. v., van Dijken, G., & Janson, D. (2012). *Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie*. Assen: van Gorcum.

Ruijsenaars, A., van Luit, J., van Lieshout, E., & Kroesbergen, E. (2021). *Handboek dyscalculie en rekenproblemen; Een dynamisch ontwikkelingsperspectief*. Lemniscaat.

van Luit, J., & Mönch, M. (2023). *Protocol dyscalculie Diagnostiek voor gedragsdeskundigen en rekenprofessionals*. Graviant Educatieve Uitgaven.

van Oostendrop, M., & Milikowski, M. (2022). *Zorgplan dyscalculie en rekenproblemen*. Amsterdam: BOOM.

Handige websites

Voor iedereen die meer wil weten over dyscalculie—wat het is, hoe je ermee omgaat en welke hulpmiddelen beschikbaar zijn—zijn de volgende websites aan te raden als waardevolle informatiebronnen:

- [Rekenproblemen & Dyscalculie – Automatiseer basale rekenproblemen](#)
- [Hoe help ik mijn kind met dyscalculie? - 10 tips! - Opdidakt](#)
- [Tips voor ouders van kinderen met dyscalculie](#)
- [Dyscalculie | Heutink voor thuis](#)
- [NTR | Het Klokhuis - Uitzending - Dyscalculie](#)
- [Adaptieve rekenoefeningen voor scholen | Prowise Nederland](#)
- [Dycàcula | Centrum voor rekenproblemen](#)
- [Wat is dyscalculie? - Balans](#)
- [De dyscalculie survivalgids - Uitgeverij Zwijsen](#)
- [Wegwijs in dyscalculie : werkboek | Uitgeverij LannooCampus Nederland](#)

Bijlage 1

College voor Toetsen en Examens

Rekenkaart VO, verkregen op mei 2025
Standaardkaart

Deze kaart mag worden gebruikt bij centrale examens waarbij rekenen een rol speelt door kandidaten die in het bezit zijn van een geldige dyscalculieverklaring.

Procenten

Aantal									
Procenten		100%	1%	50%	25%	10%			

Breuken

Breuk	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$							
Kommagetal	1,00	0,50							

Lengte, massa en inhoud

1	10	100	1000			
			1	10	100	1000
Kilo	hecto	deca	meter/gram/liter	deci	centi	milli

Tijden

1	4	60	
	1	15	
		1	60
uren	kwartieren	minuten	seconden

Korting of afname

Oud = 100%	1%	Korting of afname = ... %	Nieuw

Groei of toename

Start = 100%	1%	Groei of toename = ... %	Eind

BTW

Prijs excl. BTW	1%	21% BTW	Prijs incl. BTW